



DATOS IDENTIFICATIVOS

Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas

Materia	Dificultades de Aprendizaxe e Estratexias Cognitivas			
Código	O05M053V01104			
Titulación	Máster Universitario en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos			
Descritores	Creditos ECTS 3	Sinale OB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Iglesias Sarmiento, Valentín			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/masteraprendizaje/			
Descripción xeral	Nesta materia preténdese abordar o ámbito das Dificultades de Aprendizaxe desde a perspectiva das estratexias cognitivas de aprendizaxe. Concretamente, abórdanse contidos referentes á súa natureza, aos instrumentos para a súa avaliación, aos modelos más relevantes para a súa instrución, facendo referencia, ao mesmo tempo, aos principais resultados da investigación neste campo			

Competencias

Código

A1	Posuér e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudio.
A3	Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrentar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B1	Comprender a aplicabilidade do coñecemento empírico para a investigación nas dificultades de aprendizaxe
B2	Analizar e sintetizar estudos experimentais que permitan avaliar dende unha perspectiva científica e aplicada o coñecemento no ámbito das dificultades de aprendizaxe.
B3	Habilidades para a transmisión do coñecemento científico e de conclusións, tanto á comunidade científica como á sociedade en xeral
B4	Xestionar mediante grupos altamente especializados a información e a comunicación con fins de investigación e difusión.
B5	Promover a investigación e desenvolver instrumentos e procedementos que sexan sensibles ao recoñecemento das diferenzas entre mulleres e homes, procedencia e funcionalidade, ao tempo que potencien o enriquecemento humano dos equipos e das persoas sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos, incluíndo os valores democráticos da sociedade europea actual, o fomento da cultura da paz e a protección ambiental.
C1	Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos de Planificación, Atención e Codificación e a súa relación coas dificultades de aprendizaxe

C2	Avaliar as condicións experimentais de investigación nos procesos cognitivos
C3	Deseñar e avaliar a eficacia de programas de intervención en alumnos e alumnas con dificultade de aprendizaxe (DA)
C4	Transmitir o coñecemento derivado da investigación dentro do grupo de xeito que permita xerar novas aplicacións e resolver problemas orixinados polas DA
C5	Elaborar documentos científicos e informes para a difusión dos traballos realizados polos alumnos e alumnas tanto a nivel académico, como divulgativo e segundo os formatos esixidos en cada contexto
C6	Traballar en grupos a elaboración de documentos para a súa difusión científica e divulgativa, reunindo nunha síntese de coñecementos a achega de cada estudiante, así como un avance de conxunto para posteriores estudios
D1	Transmitir con eficacia o coñecemento obtido, de forma oral e escrita, utilizando os recursos persoais e apoiándose nas tecnoloxías da información e a comunicación
D2	Deseñar proxectos de forma autónoma
D3	Traballar en grupo e desenvolver actitudes de participación e colaboración.
D4	Propoñer iniciativas e adaptarse a situacíons diversas con flexibilidade
D5	Xerar propostas innovadoras e competitivas na investigación
D6	Actuar con coherencia, responsabilidade e rigor, mantendo un compromiso ético

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos cognitivos e das estratexias que inciden neles.	A1 C1
Coñecer as distintas condicións experimentais da investigación en estratexias cognitivas	A1 A2 C2
Deseñar programas de instrución en estratexias cognitivas e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas	A2 B1 B5 C3 D2 D3 D4 D5 D6
Sintetizar nun documento os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa aportaci'on ao coñecemento actual	A3 B2 C4 C5 D1
Avaliar os resultados dos programas en estratexias cognitivas aplicados en termos do coñecemento actual	A3 C2 C3 D2
Diffundir aos seus colegas, mediante comunicacións en congresos, os principais resultados das súas investigacións ou reflexíons	A4 A5 B3 B4 C4 C5 C6 D1 D3 D6
Aplicar os resultados obtidos a situacíons de dificultades de aprendizaxe	A5 C2 C4 D4 D6

Contidos

Tema	
Natureza e clases de estratexias de aprendizaxe	Rasgos básicos das estratexias. Clasificacións centradas en procesos, contidos curriculares ou outros criterios
Necesidade das estratexias no contexto dos alumnos con dificultades de aprendizaxe	Alumnos estratéxicos vs. non estratéxicos. O papel das estratexias nas dificultades de aprendizaxe.
Ensino das estratexias. Modelos instrucionais	Enfoques e procedementos de intervención educativa en estratexias. Compoñentes principais da instrucción de estratexias

Resultados da investigación	Resultados más relevantes no impacto das estratexias sobre a actividade de aprendizaxe. <u>Investigación emblemáticas</u>
Instrumentos de evaluación no ámbito das estratexias cognitivas	Instrumentos específicos e de amplo espectro
Intervención estratégica na aula: estratexias de adquisición, personalización, recuperación, transfer e avaliação	Procedementos de intervención estratégica nos procesos de aprendizaxe

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección magistral	3	0	3
Traballo tutelado	7	0	7
Seminario	7	0	7
Obradoiro	5	0	5
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	53	53

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Lección magistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudiante
Seminario	Entrevistas que o estudiante mantén co profesorado para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Obradoiro	Actividades enfocadas á análise de artigos científicos, casos e sistemas de avaliación e intervención

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballo tutelado	Directrices para o desenvolvemento dos traballos de aula e resolución de dúbidas
Seminario	Orientación sobre contidos e actividades, resolución de dúbidas no proceso de aprendizaxe e asesoramento no desenvolvemento dos traballos da materia
Probas	Descripción
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos relacionados cos contidos ou procedementos do módulo correspondente

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudiante	40	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C2	D2
			A3	C3	D3	
Obradoiro	Valoración da participación activa do estudiante na discusión de documentos científicos, casos ou outros materiais relacionados coa materia	20	A1	B2	C1	D2
			A2	C2	D3	
			A3		D5	
			A4			
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Procura e análise de artigos científicos ou casos. Coñecemento e valoración crítica de sistemas de avaliación e intervención	40	A2	B2	C2	D1
			A3	B3	C4	D2
			A4	B4	C5	D3
			A5	B5	C6	D4
					D5	
					D6	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia será necesario que os estudiantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

O alumnado que non entregue en prazo os traballos requeridos para a avaliación continua ou non supere algunha das actividades poderá presentarse a unha proba de avaliación, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliará as competencias non adquiridas polo estudiante durante o curso académico.

As partes da materia superadas na 1^a oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2^a, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico.

As datas oficiais das probas de avaliación poden consultarse na web do Máster e no Espazo Común Alumnado do Máster en Dificultades de Aprendizaxe e Procesos Cognitivos: <https://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=4217>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Beltrán Llera, J. A., **Procesos, estrategias y técnicas de aprendizaje.**, Síntesis, 1998

Beltrán Llera, J. A. (1998), **Estrategias de aprendizaje en sujetos CDA. En Víctor Santiuste Bermejo y Jesús A.**

Beltrán Llera: Dificultades de aprendizaje, Síntesis, 1998

Núñez Pérez, J. C y otros, **Estrategias de aprendizaje, autoconcepto y rendimiento académico**, 1998

Lozano Fernández, Luis y otros, **Las estrategias de aprendizaje en los planes de acción tutorial.**, 2001

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descripción

==== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

==== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

Para o curso 2021-2022, as metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios. A única adaptación que cabe resaltar, é a relativa ao seu modo de execución. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías se levarían a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas se adaptarían a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual dos docentes, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase únicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirse mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Moovi como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliação establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2021-22. Os criterios de avaliação, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliação, tampouco se modifican no seu contido, pero sí no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliação poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual, ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliação realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2021-2022, non hai modificacóns nas probas de avaliação, agás no referido á modalidade de avaliação: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliação.

Información adicional

Non hai
